VIERING / DIENST op 25 oktober 2026, 10 uur
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

Orgel/Piano: JR
Kerkenraadslid: Annigje Leighton Lezer: Willem van Bloemen
Predikant: Paul F. Thimm

Thema: Wat handen kunnen doen

Aansteken van de kaarsen **Welkom**

Zingen "Zo vriendelijk en veilig als het licht" 221 (alle 3 coupletten)

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van God, de Eeuwige
die hemel en aarde maakt,
die trouw is aan ons – in eeuwigheid,
die niet laat varen het werk, dat zijn hand begon.

Genade, barmhartigheid en vrede kome over ons en in ons
van de Bron van Liefde, God
en van Jezus Christus,
door de Heilige Geest, bron van ons bestaan en van ons geloof.
Amen.

Met elkaar delen (kaarsen aansteken)

Herdenken Henk Kniep

Naamblaadje aan de Gedenkboom hangen

Kaars aansteken

Zingen "Dank, dank nu allen God" 704 (alle 3 coupletten)

Gebed

Dank U, dat we vanmorgen weer hier samen kunnen komen.
Het valt niet altijd mee, ruimte en tijd te maken daarvoor.
Het valt niet mee, om uw tekens te verstaan en uw boodschap te begrijpen
in ons leven waarin zoveel dingen om onze aandacht vragen.

Toch zijn wij vandaag hier gekomen, ieder met eigen redenen.
God, U kent een ieder van ons en U weet waarom.
Wij bidden U voor ons samenzijn, dat het een dienst mag worden,
waarin U ons zegent en waarin wij U eren.

Schenk een ieder van ons wat we nodig hebben:
troost voor wie verdrietig is, kracht voor wie zich zwak voelt,
gemeenschap voor wie alleen is, wijsheid voor wie diepgang zoekt voor het leven.

Laat ons zien waar we elkaar en waar we anderen tot steun kunnen zijn
en waar we ons kunnen openen om hulp te aanvaarden door U en door een ander.
Wij danken U voor de band met U en met elkaar – door Jezus Christus. Amen.

Inleiding thema

Deze dienst heeft het thema ‘Wat handen kunnen doen’. Handen doen soms positieve dingen, soms negatieve. Geweld, oorlog voeren, kwade teksten appen of schrijven en versturen. De kranten staan vol met negatieve berichten Daarom bevat de meditatie vooral positieve beelden, als tegenwicht tegen al dat sombere nieuws. Gods boodschap is een blijde boodschap, die kunnen we elkaar niet vaak genoeg vertellen.

Een mens is een schepsel met handen. Daardoor kan de mens hand-elen, dingen doen. Ze laat hand-, vingerafdrukken achter, die voldoende zijn om een mens te identificeren. Wie geen handen heeft (of ze niet kan gebruiken), heeft het moeilijk, is beperkt in doen en laten. Onze taal is doordrenkt van spreekwoorden en gezegdes waarin handen vóórkomen. In de bijbel kan het woord hand ook een symbolische betekenis hebben. Daarom staan we vandaag stil bij dit woord en bij dit symbool ‘hand’.

Bijbellezing: Jesaja 45:8-13 De eerste bijbellezing is uit **Jesaja, 45:8-13**

Zingen “Gezegend die de wereld schept” 984:1,2,3,6

Bijbellezing: Marcus 7:31-37

Zingen “Om voor elkaar te zijn…” 973 (alle 4 coupletten)

Beeldmeditatie

Lieve gemeente,

Bewegende hand
Handen spreken een eigen taal. Aan handen kun je aflezen hoe iemand is en hoe die zich voelt. Handen liggen stil op schoot - of bewegen, onrustig, aan één stuk door. Handen zijn soms rimpelig, ruw, of schoon of glad. Handen zijn breed en sterk, andere handen zijn klein en zacht.
Een handdruk kan zoveel emoties verraden: een zweterige handdruk, een ferme stevige handdruk, of een zachte, gevoelige handdruk. Handen trekken de aandacht door te zwaaien, te troosten. Ons hele doen en laten bestaat uit een aaneenschakeling van handelingen en talloze gebaren.

Kunstenaars, die leven van beelden en metaforen, hebben altijd oog voor handen. Ook in de bijbel wordt de hand vele keren genoemd. Er zit een kleurrijke symboliek in de hand verborgen.

Touwtjes in handen

Vaak hebben handen met **macht** te maken.
Mensen die lange tijd afhankelijk waren roepen opgelucht ‘Eindelijk heb ik de vrije hand’. Misschien waren ze economisch afhankelijk, zoals kinderen lange tijd zijn van hun ouders.

Op een gegeven moment nemen ze ‘hun leven zelf in de hand’ - met zelfvertrouwen en goede moed. Ze gaan op kamers om te studeren of om te werken. Ze worden zelfstandig, vaak met vallen en opstaan.

Een vluchteling krijgt soms na vele jaren rondzwerven eindelijk een huis toegewezen, na vele jaren studeren een inburgeringsdiploma, en na een lange periode solliciteren eindelijk een baan.
Wie ‘alle touwtjes in handen’ heeft, is de baas. Andere mensen zijn dan soms hun marionetten of ‘handlangers’. Er zijn mensen die alles doen, zodat de macht en de invloed niet aan hun ‘handen ontglipt’.

Heb ík mijn eigen touwtjes in handen? Of iemand anders? Of misschien zelfs een andere, grotere macht dan ik, God?
En van wie heb ik dan de touwtjes in handen?
Hoe ga ik daarmee om?

Hand in hand

Zei de kleine hand tegen de grote hand:
Hé grote hand, ik heb je nodig
want bij jou ben ik geborgen.
Ik voel je wanneer ik wakker word en jij dan bij me bent.
Wanneer ik honger heb en jij me voedt,
wanneer ik met jouw hulp de eerste pasjes zet,
wanneer ik bij je kom als ik angstig ben.
Kom blijf bij me en houd me vast.

En zei de grote hand tegen de kleine:
Hé kleine hand, ik heb je nodig
want jij hebt me gegrepen,
dat voel ik als ik speel en lach en dol met jou,
als ik kleine wonderbare dingen met jou opnieuw ontdek.
Als ik warmte voel en van je hou,
als ik merk hoe ik met jou weer bidden en danken kan.
Kom blijf bij me en houd me vast.

In het Oude Testament hebben allerlei ervaringen het volk Israël gevormd en daarmee ook de betekenissen van God. In de tijd van aartsvader Abraham trok het volk rond, had een nomadenbestaan. Ze woonden in tenten, op plaatsen waar voldoende te drinken en te eten was voor henzelf en hun kudden. God was voor hen Degene die hen leidde, die dan hen een nieuwe weg en een nieuw land wees. Het volk vertrouwt God in Egypte, in de woestijn en in het beloofde land.

Dit vertrouwen spreken ze uit we in psalmen zoals in Psalm 73:

(23-24a) 'Maar nu weet ik mij altijd bij u, u houdt mij aan de hand en leidt mij volgens uw plan… '

en Psalm 91 *(12-13)'Hij vertrouwt je toe aan zijn engelen… hun handen zullen je dragen....'*

De Boetseerder

De profeet Jesaja spreekt namens God: (45: 11,12)

'*Ik ben het die de aarde maakte en de mens op aarde schiep;*
mijn handen hebben de hemel uitgespannen, ik riep het sterrenleger tevoorschijn'.
Jesaja gebruikt een menselijk beeld voor God. God boetseert als een ambachtsman, een pottenbakker.

Het volk Israël werd uitgebuit door de farao. Mozes leidde het volk door de woestijn naar het beloofde land. Na veel ontberingen en oorlogen hebben ze land gevonden waar ze zich hebben gevestigd. Van nomaden werden ze gesettelde boeren en handwerkers. Dit veranderde hun levenswijze en levensstijl. Niet meer hun voeten die steeds onderweg zijn, bepalen hun leven, maar meer en meer hun handen. Ze planten wijngaarden, bebouwen hun akkers en oogsten. Ze bewerken klei, hout, steen, ijzer. Ze bouwen vaste huizen.

God, die 'met gulle hand' uitdeelt van de gaven van het land, zien ze met andere ogen - als een handarbeider. God boetseert zoals een pottenbakker, creëert en vormt. En wat uit zijn handen ontstaat, is zijn creatie, zijn schepsel, zijn mens.

Tijdens de ballingschap in Babel vertelt het volk Israël het verhaal van God de Schepper met de mooie tuin, die Hij voor mensen maakt. Hij zet de mens daarin als beheerder en verzorger. Wat God maakt, komt tot leven. Zo stelden ze zich het voor, zo heeft het God het gedaan: heel concreet met zijn eigen handen.
Het is de manier waarop ze in de bijbelse tijd zeiden dat we onszelf niet hebben gemaakt maar dat God de Maker, de Schenker van leven is.

Auguste Rodin. Hand van God

De beeldhouwer **Auguste Rodin** maakte aan het eind van de 19e eeuw dit kunstwerk. Een grote rechterhand, die zelf voortkomt uit een ruwe brok steen. De hand houdt een brok aarde vast waarin twee figuren te herkennen zijn: Adam en Eva.
Met dit beeld wil Rodin symbolisch weergeven hoe God de mens maakt. Een kunstenaar maakt er iets moois van ….

Marcus 7:31-37

In het Nieuwe Testament wordt het woord 'hand' veel minder vaak gebruikt als symbool. De verschillende evangelisten gebruiken het op hun eigen manier. Marcus vertelt vaak hoe Jezus mensen **bij de hand grijpt en opricht.**
Jezus gaat naar mensen toe, raakt hen aan met zijn hand en richt hen op met zijn handen.

In het verhaal dat wij hoorden, wordt Jezus bij een dove gebracht, die ook moeilijk kon spreken. Jezus raakt hem aan, op een bijzondere manier. Hij steekt zijn vingers

in de oren van de doofstomme en strijkt speeksel op de tong. Het oor wordt ‘opengedaan’ zoals een gesloten deur en de tong wordt losgemaakt als van een ketting.

Jezus doet wat God vraagt: hoop geven, heelheid scheppen, verbindingen herstellen. Voor mensen die een visie nodig hadden, mensen die het moeilijk hadden. Die mensen had Jezus op het oog. Zij, die niet voor vol gezien worden, die kwetsbaar zijn. De kinderen, de zieken, de uitgestotenen van de samenleving.

Michelangelo. Creation of Adam

In de Sixtijnse Kapel in Rome werkte Michelangelo in de jaren 1508-1512 aan dit kunstwerk. Vier jaren lang werkte hij aan iets, dat veel indruk maakte op miljoenen mensen. In dit werk ‘De schepping van de mens (Adam)’ schildert hij God af (rechts) en Adam (links).
Michelangelo verbeeldt op deze subtiele wijze, hoe God leven doorgeeft aan Adam. Via de handen, om precies te zijn springt de vonk van leven over van vinger tot vinger.
Aangeraakt door de Eeuwige ….

Wanneer ervaar ik dat? Op welke momenten ben ik aangeraakt door de Eeuwige?

Op de vuist

Aanraken, is niet altijd goed en positief. Aanraken kan ook bedreigend en beangstigend zijn. Aanraken kan over grenzen gaan, bedoeld of onbedoeld.

Geweld roept geweld op. De bijbel staat ook vol van gruwelijke realistische verhalen – van seksuele uitspattingen en oorlogen. Veel mensen komen om. Door de eeuwen heen hebben ook christenen wapens ter hand genomen. Soms omdat ze dachten dat God het zo wilde.

Handen kunnen scheppen maar ook doden. Handen kunnen pijn doen maar ook zegenen.

Handen bij elkaar

Twee paar handen bij elkaar – dat zijn er vier, veel meer. Vijf paar handen bij elkaar, dat zijn er 10 en nog één hand, dat zijn er elf. Samen kunnen ze zo veel meer. Het symbool is zo krachtig.

De handen ín elkaar geslagen, niet tegen elkaar, maar op elkaar, met elkaar

Oude handen

Gelukkig is de mens die tot het einde
handen mag voelen die goed doen.

De hand die met aandacht wast.
De hand die met zorg aankleedt.
De hand die met liefde kamt.
De hand die met tact aanraakt.
De hand die met het hart troost.

Geen mens kan leven

zonder die hand,
die teder is,
die behoedt,
die beschermt
en bemoediging uitstraalt.

Tot het einde toe
verlangt de mens naar die hand,
totdat er die andere Hand is,
die alle wonden geneest,
die alle pijn heelt,
die alle tranen wist.

Tot die tijd
kunnen onze handen
een voorproef zijn van die handen,
en handen en voeten geven
aan de liefde
die onmisbaar is. (Marinus van den Berg)

Grote handen in Venetië

Tijdens de Biënnale van 2017 maakte de kunstenaar Lorenzo Quinn een imposante sculptuur in de stad Venetië. Hij noemde het kunstwerk 'Support'. U ziet twee gigantische handen die uit het Canal Grande komen om het Ca'Sagredo Hotel vast te houden, een 14e eeuws gebouw dat geldt als het culturele stokpaardje van de stad. Lorenzo Quinn stelt hiermee de opwarming van de aarde aan de kaak. Hij stelt, dat als we niet snel de handen ineenslaan en meer ons best doen om de opwarming van de aarde tegen te gaan, dat Venetië dan over 100 jaar onder water zal staan.

Hij roept ons met deze handen op, om in actie te komen.
Daarvoor staan hier de handen van Lorenzo Quinn.
Handen, die helpen. Handen, die in actie komen. Handen, die beschermen… de ander, de aarde…

Handdruk en samen rondom de aarde

Zullen en kunnen wij mensen elkaar ooit allemaal de handen schudden? Worden we het ooit eens, voor elkaar en met elkaar? Noem mij een dromer, maar hebben wij niet een visioen? Hebben wij niet een taak in deze wereld? Het werk van Gods handen? Waartoe raakt de Eeuwige ons aan? Welk voorbeeld geeft Jezus? Waarvoor hebben wij handen?

Geef vrede door van hand tot hand
met liefde, onze redding;
wees vriendelijk in woord en daad
bewogen om Gods schepping. (Lied 1014, 2e couplet)

Amen.

Stilte

Muziek

Open Ruimte voor **"Lichtpuntjes van God"** ("Glimpses of God"):
Voel je vrij belevenissen, inzichten uit de afgelopen week of uit de dienst in te brengen.

Gebed en Onze Vader

God, soms zoeken we een hand die ons vasthoudt en steunt,
die ons beschermt en bemoedigt.
Help ons om dan aan U te denken, maar ook aan elkaar.
We zouden elkaar zo graag bij de hand willen nemen, vasthouden
een arm om elkaars schouder leggen en een schouderklop geven.
Maar we durven niet altijd. God, houd U ons vast in moeilijke tijden...

God, soms tasten we naar een hand die ons opricht en leidt,
handen die ons dragen en op de been houden.
Help ons om dan aan U te denken, en ook aan elkaar.
Dat we – waar nodig – leiden en ons laten leiden,
dat we ons op de been laten helpen als we vallen
en weten hoe we iemand op de been houden.

God, soms verlangen we naar een hand die ons geneest en redt
als we kwetsbaar zijn, zwak of ziek.
Wees ons nabij als redder en genezer, als het mag zijn
of in ieder geval een hand die ons niet loslaat ,
op wie we vertrouwen in pijn en lijden, in verdriet en als het leven moeilijk is.
En maak ons tot redder in de nood en tot heilzame engel van U,
waar we dat kunnen.

O God, in de wereld kunnen handen pijn veroorzaken, geweld aandoen:
vingers die wijzen en uitdagen, gebalde vuisten,
opgeheven handen die duwen en slaan, mishandelen en moorden.
Wat kunnen wij mensen elkaar verschrikkelijke dingen aandoen.
Wij bidden U voor alle slachtoffers van geweld, en ook voor slachtoffers, mensen,
dieren, planten, ecosystemen, van de klimaatopwarming. Ook wij zijn daarvan
slachtoffer, maar tegelijkertijd ook dader en medeverantwoordelijke.
Leer ons beseffen dat U ons gemaakt hebt, wij zijn schepselen van uw handen.
Leer ons onze handen gebruiken voor vrede en gerechtigheid, behoud van uw
schepping, tot eer van U en tot heil en vreugde van mensen.
Laat onze handen zegenen, delen, bidden, strelen en goeds doen.

Laten we **in stilte** denken en bidden voor wat in een ieder op dit moment in ons opkomt.

…stilte…

Zo bidden we nu samen met de woorden van Jezus:

(oudere versie)	(versie van NBV 2006)
Onze Vader die in de hemel zijt.	Onze Vader in de hemel!
Uw naam worde geheiligd	Laat uw naam geheiligd worden,
Uw koninkrijk kome.	laat uw koninkrijk komen
Uw wil geschiede in de hemel,	en uw wil gedaan worden
alzo ook op de aarde.	op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.	Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
En vergeef ons onze schulden,	Vergeef ons onze schulden,

gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.	zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is.
En leid ons niet in verzoeking,	En breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van de boze.	maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want van u is het koninkrijk	Want aan U behoort het koningschap,
en de kracht en de heerlijkheid	de kracht en de majesteit
- in eeuwigheid. AMEN.	

Collecten

Zingen “Geef vrede door van hand tot hand 1014 (alle 5 coupletten)

Zegen (samen)

Laten we nu aan het einde van deze dienst de eeuwenoude priesterzegen uit de bijbel uitspreken – voor elkaar en voor de wereld die deze zegen nodig heeft:

De Eeuwige zegent je en behoedt je!
De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
en is je genadig!
De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
en geeft je vrede! Amen.

Zingen “Ga met God en hij/zij zal met je zijn” 416:1

Doven van kaarsen